

OCCUPATIONAL QUALIFICATION STANDARD

Assistive Technology Specialist, level 5

Kutsestandard on dokument, milles kirjeldatakse tööd ning töö edukaks tegemiseks vajalike oskuste, teadmiste ja hoiakute kogumit ehk kompetentsusnõudeid. Kutsestandardeid kasutatakse õppekavade koostamiseks ja kutse andmiseks.

Occupational title	Level of Estonian Qualifications Framework (EstQF)
Assistive Technology Specialist, level 5	5

Possible specialisation and titles on occupational certificate	
Specialisation	Title on occupational qualification certificate
Töö nägemishäiret kompenseerivate abivahenditega	Nägemisabivahendi spetsialist, tase 5
Töö kuulmishäiret kompenseerivate abivahenditega	Hearing Instrument Specialist, EstQF Level 5
Töö kõne- ja kommunikatsiooni abivahenditega	Kõne- ja kommunikatsiooniabivahendi spetsialist, tase 5
Töö proteeside ja ortopeediliste abivahenditega	Orthopedic Aids Consultant, Est QF Level 5
Töö liikumishäiret kompenseerivate abivahenditega	Mobility Equipment Consultant, EstQF Level 5

Part A DESCRIPTION OF WORK

A.1 Description of work Abivahendi spetsialisti töö on isiku töö- ja tegevusvõime probleemidest tulenevate häirete kompenseerimine sobiva abivahendiga. Abivahendi spetsialist hindab inimese toimetulekut toetavate abivahendite vajadust, sobivust ja efektiivsust, valib abivahendi ning kohandab ja/või valmistab abivahendi. Abivahendi spetsialist töötab ajutiste või püsivate tegevuspiirangute ja/või funktsioonihäiretega inimestega, teeb koostööd tervishoiu-, haridus- ja sotsiaalvaldkonna spetsialistidega ning kliendi tugivõrgustikuga. 5. taseme abivahendi spetsialist töötab süsteemselt ja tulemuslikult. Abivahendi spetsialisti kutsealal on ka abivahendi spetsialist, tase 4 kutse.
A.2 Tasks A.2.1 Abivahendi valimine ja soovitamine 1. Abivahendi vajaduse välja selgitamine. 2. Sobiva abivahendi soovitamine ja valimine. A.2.2 Abivahendi reguleerimine, proovimine, kohandamine, valmistamine 1. Reguleerimis- ja/või kohandamisvajaduse välja selgitamine. 2. Parameetrite reguleerimine. 3. Abivahendi kohandamine ja/või valmistamine. A.2.3 Kliendi juhendamine 1. Kliendi teadmiste ja senise kogemuse väljaselgitamine. 2. Kliendi juhendamine. A.2.4 Abivahendi kasutamise tulemuslikkuse hindamine 1. Järelhindamise perioodi ja aja määramine. 2. Isiku rahulolu ja abivahendi efektiivsuse hindamine.

A.2.5 Võrgustikutöö 1. Koostöö tegemine kliendi tugivõrgustikuga. 2. Koostöö tegemine teiste spetsialistide ja seotud organisatsioonidega.
A.2.6 Müümine ja üürimine 1. Rahastamise võimaluste ja vastavate seaduste tutvustamine. 2. Hinnapakkumise koostamine. 3. Müügitöö tegemine. 4. Üüri- ja/või müügidokumentatsiooni koostamine.
Specialised areas of work
A.2.7 Nägemisabivahendite valimine ja soovitamine A.2.8 Kuulmisabivahendite valimine ja soovitamine A.2.9 Kõne- ja kommunikatsiooniabivahendite valimine ja soovitamine A.2.10 Proteesid ja ortopeedilised abivahendite valimine ja soovitamine A.2.11 Liikumisabivahendite valimine ja soovitamine
A.3 Work environment and specific nature of work
Abivahendi spetsialist võib töötada abivahenditeenust pakkuvas ettevõttes, rehabilitatsiooni-, tervishoiu-, hoolekande- või haridusasutuses. Töökeskkonnaks võib olla ettevõtte või kliendi kodu-, töö-, õpikeskkond jms.
A.4 Tools
Abivahendi spetsialisti töövahenditeks on IKT-vahendid, infosüsteemid, andmetöötlusprogrammid, abivahendite vajaduse hindamiseks, abivahendite reguleerimiseks, kohandamiseks ja valmistamiseks vajalikud seadmed.
A.5 Personal qualities required for work: abilities and characteristics
Abivahendi spetsialisti töös on oluline hea suhtlemisoskus, koostöövõime, otsustus- ja vastutusvõime, pingetaluvus, loovus, õppimis- ja kohanemisevõime, täpsus ja tehniline taiplikkus.
A.6 Professional preparation
5. taseme abivahendi spetsialistil on vähemalt keskharidus. Abivahendi spetsialisti erialased kompetentsid on omandatud praktilise töö käigus ja erialasel täienduskoolitusel.
A.7 Most common occupational titles
Abivahendi spetsialist.
A.8 Regulations governing profession
Tööd abivahendi spetsialistina reguleerib sotsiaalhoolekande seadus, meditsiineseadme seadus ja sotsiaalkaitseministri määrus nr 74 „Abivahendite loetelu, abivahendite eest tasu maksmise kohustuse riigi poolt ülevõtmise otsustamise ja erandite tegemise tingimused ja kord ning abivahendi kaardi andmed“.

Part B COMPETENCY REQUIREMENTS

B.1 Structure of occupation
Kutse taotlemisel tuleb tõendada kohustuslikud kompetentsid B.2.1-B.2.6, läbiv kompetents B.2.12 ja vähemalt üks spetsialiseerumisega seotud kompetentsidest B.2.7-B.2.11.
B.2 Competences

MANDATORY COMPETENCES

B.2.1 Abivahendi valimine, kohandamine ja valmistamine	EstQF Level 5
Tegevusnäitajad	

1. Tutvub kliendi dokumentidega (nt tõend, retsept, rehabilitatsiooniplaan). 2. Hindab kliendi tegutsemisvõimet sobivate tõendus põhiste hindamismeetoditega; hindab individuaalse abivahendi vajadust oma spetsialiseerumise valdkonnas; vajadusel suunab teise spetsialisti juurde. 3. Valib, kohandab või valmistab hindamistulemuste põhjal abivahendi, lähtudes kliendi tegutsemisvõime piirangutest ja funktsioonihäiretest. 4. Õpetab abivahendit kasutama, selgitab kasutamise tingimusi, hooldamise tingimusi, kasutamisega seotud ohutegureid, üürimise korral abivahendi kohustusliku hoolduse tingimusi ja sagedust.	
B.2.2 Abivahendi reguleerimine, proovimine, kohandamine, valmistamine	EstQF Level 5
Tegevusnäitajad: 1. selgitab välja abivahendi kohandamise ja/või individuaalse abivahendi valmistamise vajaduse, lähtudes kliendi tegevusvõime piirangutest ja funktsioonihäiretest ja abivahendi võimalustest; 2. reguleerib abivahendi vastavalt abivahendi tootja kasutusjuhendile, lähtudes kliendi vajadustest ja tööandja juhistest; 3. valmistab ja/või kohandab sobiva abivahendi, lähtuvalt hindamistulemustest ja kliendi abivahendi vajadusest.	
B.2.3 Kliendi nõustamine	EstQF Level 5
Tegevusnäitajad 1. Kohtub kliendiga ettevõttes või tema tegutsemiskeskonnas. 2. Selgitab välja kliendi vajadused, võimalused ja varasema kogemuse abivahendi kasutamisel lähtuvalt spetsialiseerumise valdkonnast. 3. Tutvustab riigi poolt korraldatavat abivahendite teenust; vajadusel saadab edasi sobivasse asutusse. 4. Tuvastab ja sõnastab tegevusvõime probleemid; hindab võimalusi ja strateegiaid probleemidele lahenduse leidmiseks. 5. Nõustab klienti lähtuvalt ettevõtte pakutavatest või valmistatavatest individuaalsetest abivahenditest, arvestades kasutuskeskonda, -otstarvet ja -eesmärki.	
B.2.4 Abivahendi efektiivsuse hindamine	EstQF Level 5
Tegevusnäitajad 1. Määrab järelhindamise perioodi ja aja, lähtudes abivahendi määramise eesmärgist ja vajadusest. 2. Hindab kliendi rahulolu abivahendiga ja abivahendi efektiivsust, kasutades sobivaid hindamisvorme ja meetodeid.	
B.2.5 Abivahendi tehingu teostamine	EstQF Level 5
Tegevusnäitajad 1. Tutvustab kliendile hinnainfot ning üüri- ja/või müügitingimusi. 2. Koostab kliendi funktsioonihäirete ja tegutsemisvõime piirangute alusel abivahendi hinnapakumise. 3. Vormistab üüri- ja/või müügidokumentatsiooni vastavalt ettevõttes kehtestatud korrale.	

COMPETENCES RELATED TO SPECIALISATION

Kutse taotlemisel on nõutav vähemalt ühe spetsialiseerumisega seotud kompetentsi tõendamine kompetentside B.2.7-B.2.11 hulgast.

Töö nägemishäiret kompenseerivate abivahenditega	
B.2.6 Nägemisabivahendite valimine ja soovitamine	EstQF Level 5
Teadmised: 1) nägemisvaldkonnaga seotud anatoomia, füsioloogia ja funktsionaalne anatoomia; 2) enamlevinud nägemisfunktsiooni häired; 3) nägemisfunktsioonide hindamise põhimõtted; 4) nägemisabivahendite tehnilised parameetrid ja omadused; 5) nägemisabivahendite materjalid, nende omadused ning nende kohandamise võimalused vastavalt kliendi vajadustele; 6) nägemisabivahendite hooldamise ja remondi põhimõtted.	

Töö kuulmishäiret kompenseerivate abivahenditega

B.2.7 Kuulmisabivahendite valimine ja soovitamine	EstQF Level 5
Teadmised: 1) kuulmisvaldkonnaga seotud anatoomia, füsioloogia ja funktsionaalne anatoomia; 2) enamlevinud kuulmisfunktsiooni häired; 3) kuulmisfunktsioonide hindamise põhimõtted; 4) kuulmisabivahendite tehnilised parameetrid ja omadused; 5) kuulmisabivahendite materjalid, nende omadused ning nende kohandamise võimalused vastavalt kliendi vajadustele; 6) kuulmisabivahendite hooldamise ja remondi põhimõtted.	

Töö kõne- ja kommunikatsiooni abivahenditega	
B.2.8 Kõne- ja kommunikatsiooniabivahendite valimine ja soovitamine	EstQF Level 5
Teadmised: 1) kõne- ja kommunikatsiooni valdkonnaga seotud anatoomia, füsioloogia ja funktsionaalne anatoomia; 2) enamlevinud kõne- ja kommunikatsioonifunktsiooni häired; 3) kõne- ja kommunikatsioonifunktsioonide hindamise põhimõtted; 4) kõne- ja kommunikatsiooniabivahendite tehnilised parameetrid ja omadused; 5) kõne- ja kommunikatsiooniabivahendite materjalid, nende omadused ning nende kohandamise võimalused vastavalt kliendi vajadustele; 6) kõne- ja kommunikatsiooniabivahendite hooldamise ja remondi põhimõtted.	

Töö proteeside ja ortopeediliste abivahenditega	
B.2.9 Proteeside ja ortopeediliste abivahendite soovitamine, valimine ja valmistamine	EstQF Level 5
Teadmised: 1) ortopeedia valdkonnaga seotud anatoomia, füsioloogia, funktsionaalne anatoomia ja biomehaanika; 2) enamlevinud ortopeedilised häired; 3) kehastruktuuride ja liikumisfunktsioonide hindamise põhimõtted; 4) proteeside ja ortopeediliste abivahendite tehnilised parameetrid ja omadused; 5) proteeside ja ortopeediliste abivahendite materjalid, nende omadused ning nende kohandamise võimalused vastavalt kliendi vajadustele; 6) proteeside ja ortopeediliste abivahendite hooldamise ja remondi põhimõtted.	

Töö liikumishäiret kompenseerivate abivahenditega	
B.2.10 Liikumisega seotud abivahendite soovitamine, valimine ja kohandamine	EstQF Level 5
Teadmised: 1) liikumisvaldkonnaga seotud anatoomia, füsioloogia, funktsionaalne anatoomia ja biomehaanika; 2) liikumisfunktsiooni enamlevinud häired; 3) liikumisfunktsioonide hindamise põhimõtted; 4) liikumisabivahendite tehnilised parameetrid ja omadused; 5) liikumisabivahendite materjalid, nende omadused ning nende kohandamise võimalused vastavalt kliendi vajadustele; 6) liikumisabivahendite hooldamise ja remondi põhimõtted.	

RECURRING COMPETENCES

B.2.11 Abivahendi spetsialist, tase 5 kutset läbiv kompetents	EstQF Level 5
Tegevusnäitajad 1. Kasutab ISO-klassifikaatorit ja kodeerimise süsteemi ja RFK klassifikaatorit. 2. Kasutab tehnoloogia võimalusi tööeesmärkide täitmiseks. 3. Jälgib valdkonnas toimuvaid muutusi ja suundumusi, et olla uuendustega kursis.	

4. Määratleb oma koolitusvajaduse ja arendab end, et saavutada arengueesmärgid, nt osaleb erialaüritustel, koolitustel, kutseühingute tegevuses, loeb erialakirjandust vms.
5. Jagab oma eksperditeadmisi teiste ekspertidega, et lahendada teiste või ühiseid probleeme.

Part C

GENERAL INFORMATION AND ANNEXES

C.1 Information concerning compilation and certification of occupational qualification standard and reference to classification of occupations

1. ID of occupational qualification standard in register of occupational qualifications	25-09112018-02/3k
2. Occupational qualification standard compiled by:	Kairi Lees, Eesti Tegevusterapeutide Liit Aili Lopman, OÜ ITAK Sven Reemet, Eesti Liikumispuudega Inimeste Liit, Eesti Puuetega Inimeste Koda Piret Tamme, Tallinna Tervishoiu Kõrgkool Kadri Tiido, Invaru OÜ Triin Teresa Veensalu, Sotsiaalkindlustusamet
3. Occupational qualification standard approved by:	Social Care
4. No. of decision of Sectoral Council	12
5. Date of decision of Sectoral Council	09.11.2018
6. Occupational qualification standard valid until	31.10.2023
7. Occupational qualification standard version no.	3
8. Reference to International Standard Classification of Occupations (ISCO 08)	3253 Community Health Workers
9. Reference to European Qualifications Framework (EQF)	5

C.2 Occupational title in foreign language

English:	Assistive Technology Specialist, level 5
----------	--

C.3 Annexes

Lisa 1 [Digipädevuste enesehindamise skaala](#)

Lisa 2 [Keelte oskustasemete kirjeldused](#)